

BIAŁKÓW A CHŁOPÓW JACHANIÉ

Lubita jachac aùtã? Ale tak za kòtã czeru? Jò lubiã. Ceszi mie, że mògã jachac dze chcã, jak chùtkò chcã, z kògùm chcã, czedë chcã, kãdkã i tak dali...

Cëz je fëjnégò w prowadzenim aùta? Mòznosc wanozeniô z mòla w mòl. Chùtczégò a bezpiecznégò. Przejemnégò. Sëchò a ceptò. Mùszã jachac z Chwaszczëna do Kòscérznë – 40 minut jazdë. Do Gduńska – pòdobno. Na Hël? Òb lato nawetkã pôrã gòdzënow, bò drodżi sã zapchóné letnikama. Prawie sztopë, drodżi zapchóné jinyma aùtama sã tim, co nie plażi w jezdze. Niedòłżnoscoma sã téz dzurë w drogach. Je to uprawiwóné, równak tej-sej jaczé sã trôfiajã.

Trôfiajã sã òb drogã chãtny do wsadnieniô bë-në. Czësto niedòwno, czej jem wrócòt póznym wieczorã, òb cemnicã, z chùrowi próbë w Lëzënie – przescygnãł jem zarò za wsã, cobë zażëc tobaczi. Leno co jem stanãł, naròz tilnyma dwierzama wskòkła białka i gòdò pòspiëwno: *Jò so tak prawie mësła, jesta wa to, czë nié?* Flot jem odpòwiedzòł, że to nié më, a białka mòckò ùrsa-sò wërwała nazòd w nocną cemzã.

Białczy wierã chãtni „scygajã òkazje”. Niejedne sã nawetkã wësPECIALIZOWAŁE w TIR-ach... Chłopów, co jeżdżã warkòwò, za to je dzël wicy za czerownicama. Czemu chłopów? Bò jeżdżã chùtczi, a czas to pieniãdz. Białczy za to jadã bezpiecno, bò biwò, że wiozã dzecë.

Aùto dlò białczy a aùto dlò chłopa – to sã dwa różné aùta. Nie mówiã tuwò ò farwach, chòcò dlò białk farwa aùta biwò wòzniészò niź jegò marka. Je w tim wiele pròwdë, bò dzys dnia maszinë mają swòje sztandartë i sã pòdobné do se, chòcë Mercedes kòmbi, Vòlvò kòmbi, Toyota kòmbi, BMW kòmbi – to je jeden pies, przeproszòm, aùtòł. W białkòwëch aùtkach je skòpicã schówków a schówùlków, taszków a taszulków i wszëtkò je krótkò czerowcczi. Kòł chłopów wòżny lëft przë jachanim. Chłop nie sedzy 20 cm òd przëdny rutë, bò mò dëgészë szpërë a brzëch – temù je kãsk òdsëniãti. Białczy lubiã sedzec wësok, chłopi – wòlã sã wigòdno zapadnãc. Jinszë sã pindałë. Chłopi mają stopiska plaskaté, temù co pòd stopã mù wpadnie – to równo wëdepce. Białeczczzi stopczci mają mniészë a czãsto w òbzdobné bótë òbłokłë,

Cëz je fëjnégò w prowadzenim aùta? Mòznosc wanozeniô z mòla w mòl. (...) Dobré je to, że mògã wëbrac sobie drogã.

Sã taczi, co zlostlëwie pleszczã, że czim wikszì aùtòł mò chłop – tim je mniészì i òn sobie wërównywò swim blaszòkã to, co mù nie ùrosło. To je gwësno też, bò jò mòm dładzi aùtòł, a...

Radio je wòżné równo i dlò chłopów, i dlò białk. Mòzna ùczëc nowé wiadła, dze sã sztopë, jak òbjachac. Mòzna pòsłëchac mùzyczczci. Dobrze dobrónò mùzyka òbczas jazdë mòże wplënãc na jazdã. Żelë lecy jaczi marsz – aùto jedze ruksòma. Jak discò – letkò wlòzò w zòkrãtë. Jak je czëc cãżkã mùzykã na elektrycznëch gitarach, pòdobnã do zògòwaniô – dobrze je wjeżdżac pòd górã. Z gòrczi nòlzi jedze sã przë hip-hopie.

Dobré je to, że mògã wëbrac sobie drogã. Nawetkã czej jedze sã dali a dëzi. Gòrzi, czej ni mògã jachac pùblicznã drogã, bò je zamkòł, bò... jadã kòlòrce na kòłach... Biédny strażacë mùszã sã nasłëchac a natłòmaczëc, a të mùszisz nadłòżëc pòrãdzesãt kilòmetrów, spòzniec sã, bò... chtos sobie dlò rozriwczì jedze na kòle w karnie. Taczi jeden z drëdzim na kòle a ten, co piechti jidze, téz mògã człowiekòwi w aùtole krëwi napsëc. Jesz jidze zgarac na człowiekã, co zë sãsedny wsë sprawùnczi zahaliwò. Gòrzi, czej kògòs rozriwka przeszkòdzò cë dojachac do robòtë...

TÓMK FÓPKA